

14.09.2026

TARİHİNDE UYGULANACAK

ŞEMATRON DEĞİŞİKLİKLERİ

İçindekiler

- 1-SARJ VEYA SARJANLIK BELGELERİ DEĞİŞİKLİĞİ
- 2- IDİS BELGELERİ DEĞİŞİKLİĞİ
- 3- İRSALİYE BELGESİ PLAKA DEĞİŞİKLİĞİ
- 4- E-FATURA KAMU İADE BELGE DESTEĞİ
- 5- KISMİ İSTİSNA KOD EKLENMESİ

Giriş

7.07.2026 , 11.08.2026 ve 24.08.2026 tarihinde <https://ebelge.gib.gov.tr/duyurular.html> sayfasında yayımlanan e-fatura ve e-arşiv paket değişiklikleri bu dokümanda yer almaktadır.

1- SARJ VEYA SARJANLIK BELGELERİ DEĞİŞİKLİĞİ

1.1. SARJ veya SARJANLIK türündeki faturalarda plaka bilgisi zorunludur. Plaka değeri belirlenen formata uygun olmalıdır. e-Arşiv içinde geçerlidir. Kurala uyulmadığı takdirde belgelere hata üretilenektir.

Format : Plaka bilgisi yalnızca büyük harf, rakam, alt çizgi (_) ve tire (-) karakterlerinden oluşmalıdır. 01ADS123, AFK-159 geçerli örneklerdir.

ÖRNEKUBL ALAN

```
<cac:AccountingCustomerParty>
  <cac:Party>
    <cac:PartyIdentification>
      <cbc:ID schemeID="PLAKA">01ADS123</cbc:ID>
    </cac:PartyIdentification>
  </cac:Party>
</cac:AccountingCustomerParty>
```

1.2. SARJ veya SARJANLIK türündeki faturalarda şarj başlangıç tarihi, başlangıç saati, bitiş tarihi ve bitiş saati zorunludur. Bu bilgiler InvoicePeriod ana etiketi altında yer almalıdır. e-Arşiv içinde geçerlidir. Kurala uyulmadığı takdirde belgelere hata üretilenektir.

ÖRNEK UBL ALAN

```
<cbc:InvoiceTypeCode>SARJ</cbc:InvoiceTypeCode>

<cac:InvoicePeriod>
  <cbc:StartDate>2026-08-25</cbc:StartDate>
  <cbc:StartTime>10:00:00</cbc:StartTime>
  <cbc:EndDate>2026-08-25</cbc:EndDate>
  <cbc:EndTime>11:00:00</cbc:EndTime>
</cac:InvoicePeriod>
```

1.3 SARJ türündeki faturalarda ESURaporID bilgisi GUID formatında olmalıdır. Birden fazla ESURaporID değeri belgede bulunabilir. Bu değer AdditionalDocumentReference alanında yer almalı ve aynı alanda tarih bilgisi de bulunmalıdır. e-Arşiv içinde geçerlidir.

ÖRNEK UBL ALAN

```
<cbc:InvoiceTypeCode>SARJ</cbc:InvoiceTypeCode>

<cac:AdditionalDocumentReference>
  <cbc:ID schemeID="ESURaporID">0e76d990-7f41-4b00-a81b-d06ee787e199</cbc:ID>
```

```
<cbc:IssueDate>2026-08-18</cbc:IssueDate>
</cac:AdditionalDocumentReference>
```

1.4.SARJANLIK türündeki faturalarda Şarj Ünitesi Seri Numarası bilgisi zorunludur. e-Arşiv içinde geçerlidir. Kurala uyulmadığı takdirde belgelere hata üretilecektir.

ÖRNEKUBL ALAN

```
<cbc:InvoiceTypeCode>SARJANLIK</cbc:InvoiceTypeCode>

<cac:InvoiceLine>
  <cbc:ID>1</cbc:ID>
  <cbc:InvoicedQuantity unitCode="C62">1</cbc:InvoicedQuantity>

  <cac:Item>
    <cbc:Name>Elektrikli Araç Şarj Hizmeti</cbc:Name>
    <!--Şarj Ünitesi Seri Numarası-->
    <cac:ItemInstance>
      <cbc:SerialID>SARJCIHAZ123456</cbc:SerialID>
    </cac:ItemInstance>
  </cac:Item>
</cac:InvoiceLine>
```

2-IDIS BELGELERİ DEĞİŞİKLİĞİ

IDIS fatura ve irsaliyelerinde sevkiyat numarası SE-0000000 veya ES-0000000 formatında kabul edilir. Bu formatların dışındaki değerler kabul edilmeyecektir. Kurala uyulmadığı takdirde belgelere hata üretilecektir.

UBL ÖRNEK ALAN

```
<cac:PartyIdentification>
  <cbc:ID schemeID="SEVKIYATNO">ES-1234567</cbc:ID>
</cac:PartyIdentification>
```

VEYA

```
<cac:PartyIdentification>
  <cbc:ID schemeID="SEVKIYATNO">SE-1234567</cbc:ID>
</cac:PartyIdentification>
```

3- İRSALİYE BELGESİ PLAKA DEĞİŞİKLİĞİ

REVİZYON ; İrsaliye için plaka kontrollerine yeni yapı eklenmiştir. Bu kapsamda araç plakası ve dorse plakası alanları ayrıştırılmış; Türkiye ve yabancı plaka kullanımlarına göre schemeID ve format kontrolleri detaylandırılmıştır.

1- Araç Plakası

İrsaliyede şoför (DriverPerson) bilgisi bulunması durumunda araç plaka bilgisinin bulunması zorunlu hale gelmiştir.

- Türkiye plakaları 01-81 il kodu + büyük harf + rakam formatında olmalıdır. Türkiye plakaları için schemeID="PLAKA" kullanılmalıdır.
- Yabancı plakalar yalnızca büyük harf, rakam, alt çizgi (_) ve tire (-) karakterlerinden oluşmalıdır. Yabancı plakalar için schemeID="YABANCIPLAKA" kullanılmalıdır.

Örnek:

UBLÖRNEK ALAN

```
<cac:Shipment>
  <cac:ShipmentStage>
    <cac:TransportMeans>
      <cac:RoadTransport>
        <cbc:LicensePlateID schemeID="PLAKA">01ADS123</cbc:LicensePlateID>
      </cac:RoadTransport>
    </cac:TransportMeans>
  </cac:ShipmentStage>
</cac:Shipment>
```

VEYA

```
<cac:Shipment>
  <cac:ShipmentStage>
    <cac:TransportMeans>
      <cac:RoadTransport>
        <cbc:LicensePlateID schemeID="YABANCIPLAKA">AFK-159</cbc:LicensePlateID>
      </cac:RoadTransport>
    </cac:TransportMeans>
  </cac:ShipmentStage>
</cac:Shipment>
```

2- Dorse Plakası

- Dorse plaka bilgisi araç plakasından ayrı olarak UBL alanında yer almalıdır. Zorunluluk bulunmamaktadır.
- Türkiye dorse plakaları 01-81 il kodu + büyük harf + rakam formatında olmalıdır.
- Yabancı dorse plakaları yalnızca büyük harf, rakam, alt çizgi (_) ve tire (-) karakterlerinden oluşmalıdır.
- Dorse bilgisi gönderilmesi halinde schemeID ve plaka değeri ilgili format kurallarına uygun olmalıdır.
- Türkiye dorse plakaları için schemeID="DORSE" veya schemeID="DORSEPLAKA" kullanılmalıdır.
- Yabancı dorse plakaları için schemeID="YABANCIDORSE" veya schemeID="YABANCIDORSEPLAKA" kullanılmalıdır.

Örnek:

UBL ÖRNEK ALAN

```
<cac:Shipment>
  <cac:TransportHandlingUnit>
    <cac:TransportEquipment>
```

```
<cbc:ID schemeID="DORSEPLAKA">01ADS123</cbc:ID>
</cac:TransportEquipment>
</cac:TransportHandlingUnit>
</cac:Shipment>
```

VEYA

```
<cac:Shipment>
  <cac:TransportHandlingUnit>
    <cac:TransportEquipment>
      <cbc:ID schemeID="YABANCIDORSEPLAKA">AFK-159</cbc:ID>
    </cac:TransportEquipment>
  </cac:TransportHandlingUnit>
</cac:Shipment>
```

4- E-FATURA KAMU İADE BELGE DESTEĞİ

KAMU Senaryolu İADE Fatura Tipi oluşturulabilecektir. “Fatura Senaryosu” alanı “KAMU” ve “Fatura Tipi” alanı “İADE” olacak şekilde belge oluşturulabilir. KAMU-İADE fatura tipi kapsamında “İade Fatura Bilgileri” alanı ve “Ödeme Bilgileri” alanı zorunludur.

ÖRNEK UBL ALAN

```
<cbc:ProfileID>KAMU</cbc:ProfileID>
<cbc:InvoiceTypeCode>İADE</cbc:InvoiceTypeCode>
...
**Birden fazla iade fatura bilgisi eklenebilir.
<cac:BillingReference>
  <cac:InvoiceDocumentReference>
    <cbc:ID>ABC2026000000001</cbc:ID> <cbc:IssueDate>2026-
    08-25</cbc:IssueDate>
    <cbc:DocumentTypeCode>İADE</cbc:DocumentTypeCode>
    <cbc:DocumentType>İade Edilen Fatura</cbc:DocumentType>
  </cac:InvoiceDocumentReference>
</cac:BillingReference>
<cac:BillingReference>
  <cac:InvoiceDocumentReference>
    <cbc:ID>ABC2026000000001</cbc:ID> <cbc:IssueDate>2026-
    08-16</cbc:IssueDate>
    <cbc:DocumentTypeCode>İADE</cbc:DocumentTypeCode>
    <cbc:DocumentType>İade Edilen Fatura</cbc:DocumentType>
  </cac:InvoiceDocumentReference>
</cac:BillingReference>
<!--Ödemeyi Yapacak Harcama Birimi VKN Bilgisi-->

<cac:BuyerCustomerParty>
  <cac:Party>
    ...
    <cac:PartyIdentification>
      <cbc:ID schemeID="VKN">1288331521</cbc:ID>
    </cac:PartyIdentification>
```

```
...
</cac:Party>
</cac:BuyerCustomerParty>

<!--Ödemenin yapılacağı IBAN Bilgileri-->
  <cac:PaymentMeans>
    <cbc:PaymentMeansCode>ZZZ</cbc:PaymentMeansCode>
    <cac:PayeeFinancialAccount>
      <cbc:ID>TR0000000000000000000001</cbc:ID>
      <cbc:CurrencyCode>TRY</cbc:CurrencyCode>
    </cac:PayeeFinancialAccount>
  </cac:PaymentMeans>
```

5- KISMI İSTİSNA KOD EKLENMESİ

Kısmi istisna kod listesine yeni vergi istisna kod açıklaması eklenmiştir. Bu kod; **İSTISNA, İADE, İHRACKAYITLI, SGK ve YTBIADE** fatura tipindeki belgelerde kullanılabilir

Kod	Açıklama
233	2942 Sayılı Kamulaştırma Kanunu Kapsamında Taşınmazların Devri